

Sundhedssamarbejdsudvalget

Region Syddanmark

Hørings svar Sundhedsaftale 2024-2027 Region

Syddanmark

Danske Fysioterapeuter takker for muligheden for at komme med bemærkninger til Sundhedssamarbejdsudvalgets udkast til Sundhedsaftale 2024-2027.

Der er mange positive hensigter, takter og visioner i sundhedsaftalen. Noget er nyt og noget står tydeligvis på skuldrene af allerede eksisterende tænkning og arbejdsgange. Der skal mod til at løse kendte opgaver på helt nye måder hvis vi i fremtiden skal sikre borgerne får de rigtige forløb med høj kvalitet.

Først og fremmest vil Danske Fysioterapeuter gerne rose sundhedsaftalens fokus på sundhedsfremme og forebyggelse. For at regionen kan være rustet til stigningen i antallet af ældre og mennesker med kronisk sygdom, er det helt afgørende, at de forebyggende initiativer med fysisk aktivitet og bevægelse styrkes, med henblik på at begrænse eller udskyde kroniske sygdomme og mindske overvægt.

Vi ved, at bevægelse forhindrer sygdom i at opstå. Her er fysioterapeuterne eksperter i den del af forebyggelsen, der handler om bevægelse, som vi ved er et nøgleredskab til at forebygge sygdom. Vi har således kompetencerne til at motivere, stimulere, aktivere og promovere bevægelse bredt set over for såvel børn som voksne, raske som syge.

Fysioterapeuter kan derfor bidrage til at fremme forebyggelsesindsatserne i regionen og bidrage til borgernes mestring af egen sundhed og trivsel.

Indikatorer for opfølgning

Danske Fysioterapeuter stiller sig uforstående for, hvorfor Region Syddanmark ikke har tilkøbt konkrete indikatorer til at følge op på sundhedsaftalens målsætninger. I stedet er der købt ukonkrete opfølgninger. I det følgende vil Danske Fysioterapeuter komme med vores bud på en yderligere kvalificering og konkretisering af Region Syddanmarks opfølgning.

Gode overgange: Genoptræningsplaner for psykiatriske patienter

Under den regionale målsætning under visionen *“Vi samarbejder om at skabe gode overgange”*, fremgår det, at Region Syddanmark vil *“skabe gode overgange for ældre borgere, borgere med kroniske sygdom samt borgere med psykiske lidelser”*. Det fremgår ligeledes, at *“antallet af syddanskere, som kæmper med psykiske lidelser, er fortsat stigende, og der er behov for, at denne gruppe af borgere får ekstra støtte til at blive raske eller leve med deres sygdom. Borgere med psykiske lidelser lever i gennemsnit 15 år kortere end borgere uden psykiske lidelser”*.

Danske Fysioterapeuter foreslår, at Region Syddanmark i deres opfølgning måler på antallet af genoptræningsplaner til psykiatriske patienter i voksen- og børnepsykiatrien.

Danske Fysioterapeuter er bekendt med, at der i Region Syddanmark udarbejdes få genoptræningsplaner på det psykiatriske område. Langvarig psykisk lidelse og indlæggelse er oftest forbundet med funktionstab på grund af inaktivitet og medicinsk behandling.

Med en opfølgning på antallet af genoptræningsplaner vil regionen i højere grad end tilfældet er i dag, kunne sikre borger deres ret til en genoptræningsplan.

Fysioterapeuter har kompetencer til at tilpasse og graduere træning med udgangspunkt i det enkle menneskes unikke oplevelse af egen krop og bevægelsefunktion og er i stor udstrækning anvendt indenfor somatikken til behandling og til rettidigt at sikre borgerne en genoptræningsplan med et fagligt indhold, der sikrer det gode sammenhængende forløb.

Henvi sning til de kommunale forebyggelsestilbud

Under de regionale målsætninger under visionen *“Vi samarbejder om flere sunde leveår via sundhedsfremme og forebyggelse”* fremgår det, at Region Syddanmark i sin opfølgning på målsætningen om at gøre flere syddanske borgere fysisk aktive, og at færre har svær overvægt, vil måle på *“om andelen af syddanske borgere, der er fysisk aktive, øges”*.

Vi er selvfølgelig helt enige i, at borgerne skal gøres mere aktive! Forebyggelse, aktivitet og bevægelse skal indtænkes som nøglebegreber i hverdagslivet og i alle livets faser. Men Danske Fysioterapeuter foreslår, at man gør opfølgningen meget mere konkret. Dette kan eksempelvis gøres ved at måle på antallet af borgere der

henvises til og benytter sig af kommunale forebyggelsestilbud (jf., servicelovens §83, §86, §119 og sundhedslovens §140). Det er vigtigt, at en opfølgning er konkret og ikke blot måler på hvor mange der henvises til et forebyggelsestilbud, men også hvor mange borgere der benytter sig af de kommunale forebyggelses- og rehabiliteringstilbud og derved får en samlet rehabiliterende indsats med udgangspunkt i borgers behov.

Regionen og 22 kommuner

Danske Fysioterapeuter bemærker, at der i udkastet ikke nævnes, at der forventes en ensartethed i kommunale sundhedstilbud. For at imødekomme lighed i sundhed, bør der centralt udarbejdes kommunale tilbud, som er sundhedsfremmende og forebyggende. Danske Fysioterapeuter har på master, kandidat og ph.d.-niveau, med stor viden om ovenstående og kompetente fysioterapeuter, der kan varetage disse opgaver og medvirke til at sikre borgere høj- og ensartet kvalitet.

De 4 politiske visioner for Sundhedsaftalen 2024-2027

Først og fremmest vil Danske Fysioterapeuter gerne kommentere på, hvordan fysioterapeuter kan understøtte arbejdet med regionens 4 politiske visioner for Sundhedsaftalen 2024-2027.

I forbindelse med den første vision, hvor regionen "*samarbejder om børn og unges mentale trivsel*", kan fysioterapeuter bidrage med deres faglighed inden for forebyggelse og rehabilitering. Her kan fysioterapeuter bidrage med kompetencer indenfor tidlig opsporing og behandlingskompetencer, der sikrer flest mulige børn og unge en fysisk og psykisk robusthed, så de er skole- og uddannelsesparate.

I forbindelse med den anden vision, hvor regionen "*samarbejder om flere sunde leveår via sundhedsfremme og forebyggelse*", kan fysioterapeuter bidrage med vores store viden og kompetencer indenfor sundhedsfremme og forebyggende indsatser, som er kerneopgaver for fysioterapeuter.

Vi mener, at patientuddannelse og superviseret fysisk træning i langt højere grad, end det gøres i dag, skal indtænkes som et centralt element i behandlingen af en række sygdomme, herunder bl.a. til den store gruppe af mennesker med kroniske sygdomme.

Samtidig skal forebyggelse, aktivitet og bevægelse indtænkes som nøglebegreber i hverdagslivet og i alle livets faser.

I forbindelse med den tredje vision, hvor regionen *“samarbejder om at skabe sammenhæng”*, kan fysioterapeuter bidrage ved at arbejde i sektorovergange, som vi finder stor værdi i. Dette kunne for eksempel være som udskrivningskoordinatorer, hvor fysioterapeuters *“hele vejen rundt om patienten”* tilgang mindsker risikoen for genindlæggelser og styrker borgers efterfølgende rehabilitering. Disse stillinger er historisk set blevet besat af sygeplejersker, som der er stor mangel på, men koordinatorstillingerne kan med fordel ligeledes besættes af fysioterapeuter.

I forbindelse med den fjerde vision, hvor regionen *“samarbejder om at skabe gode overgange”*, kan fysioterapeuter på tværs af sektorer, regioner, kommuner, stat og praksis tage ansvar for uddannelse af egen faggruppe og gøre kommende kollegaer fagligt og menneskeligt parat til sundhedsarbejdsmarkedet.

Fysioterapeuter har derfor en klar rolle, hvis Region Syddanmark skal leve op til de politiske visioner for Sundhedsaftalen 2024-2027.

Involver den fysioterapeutiske praksissektor

Med sundhedsvæsenets udfordringer i forhold til at rekruttere og fastholde medarbejdere, er det ærgerligt, at udkastet ikke nævner den fysioterapeutiske praksissektor som samarbejdspartner i den forebyggende indsats. Især taget Sundhedsaftalens politiske visioner i betragtning, hvor fysioterapeuter har en tydelig rolle at spille.

Ikke at involvere den fysioterapeutiske praksissektor er en tabt mulighed for at mindske ulighed i sundhed og samtidig bidrage til, at den forebyggende og rehabiliterende indsats kommer tættere på borgeren.

Danske Fysioterapeuter foreslår derfor, at det i Region Syddanmarks Sundhedsaftale 2024-2027 tydeligt fremgår, at man vil involvere fysioterapipraksissektoren ifm. planlægning og implementering af initiativer, der skal fremme borgernes sundhed. F. eks §2-aftalen hvor ULRUS er et godt eksempel på en aftale, der sikrer borgerundersøgelse på specialistniveau og tæt på egen bopæl, også i yderkanterne af regionen. Det holder borger væk fra regionens belastede sygehuse og afhjælper den praktiserende læge. Patienten får samtidig en højt specialiseret undersøgelse, konklusion og plan som indeholder bio-psyko-sociale aspekter og som bidrager til

datadrevet kvalitetssikring og løbende udvikling, i samarbejde med regionens praksis konsulenter.

Fast fora for samarbejde med SSU og resten af praksissektoren

Med et udkast til en sundhedsaftale, der bl.a. har stort fokus på forebyggelse, er Danske Fysioterapeuter uforstående over for, hvorfor regionen ikke i arbejdet med Sundhedsaftalen 2024-2027, har inkluderet fysioterapeuter, hvis kernefaglighed bl.a. er forebyggelse. Hvis regionen vil komme i mål med sine politiske visioner, er det vigtigt at inddrage alle aktører, der har den rette viden og som i mange tilfælde kender og er tæt på borgerne i forvejen.

Danske Fysioterapeuter foreslår derfor, at relevante faggrupper bliver en del af Region Syddanmarks sundhedsklynger, eller der oprettes et fast fora for samarbejdet med SSU og den samlede praksissektor, som har til opgave at bistå med at kvalificere sundhedsaftalen.

Tak for et fint udspil, vi ser frem til en kvalificering og står selvfølgelig til rådighed for mere uddybning, såfremt det er et ønske fra udvalget.

Med venlig hilsen

Rikke Kruse

Regionsformand, Danske Fysioterapeuter